

Πρόσωπα

Νικόλας Τραβασάρος

Δήμητρα Καραμπελία

Χρήστος Δημητρούκας

→ Η ΕΠΙΤΥΧΙΑ ΗΡΘΕ ΝΩΡΙΣ

ΑΝ ΉΤΑΝ ΜΟΥΣΙΚΟ ΣΥΓΚΡΟΤΗΜΑ, ΘΑ ΉΤΑΝ ΡΟΚ. ΟΙ ΠΕΝΤΕ ΤΟΥ **ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ DIVERSITY** ΔΟΥΛΕΥΟΥΝ ΧΩΡΙΣ ΙΕΡΑΡΧΙΕΣ, ΧΩΡΙΣ ΕΜΜΟΝΕΣ ΣΕ ΦΟΡΜΕΣ ΚΑΙ ΕΧΟΥΝ ΕΝΤΟΝΟ ΤΟ ΣΤΟΙΧΕΙΟ ΤΟΥ ΠΕΙΡΑΜΑΤΙΣΜΟΥ. ΜΕΤΡΟΥΝ ΜΟΛΙΣ ΠΕΝΤΕ ΧΡΟΝΙΑ ΖΩΗΣ, ΆΛΛΑ ΉΔΗ ΔΙΑΤΗΡΟΥΝ ΓΡΑΦΕΙΑ ΣΤΗΝ ΑΘΗΝΑ, ΤΗΝ ΠΑΤΡΑ ΚΑΙ ΤΟ ΛΟΝΔΙΝΟ. ΤΟ WALLPAPER ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΕΛΑΒΕ ΣΤΑ ΑΝΕΡΧΟΜΕΝΑ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΑ ΓΡΑΦΕΙΑ ΣΤΟΝ ΚΟΣΜΟ ΚΙ ΕΜΕΙΣ ΜΙΛΗΣΑΜΕ ΜΕ ΤΟΝ ΝΙΚΟΛΑ ΤΡΑΒΑΣΑΡΟ, ΕΝΑΝ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΕΝΤΕ, ΓΙΑ ΝΑ ΔΙΑΠΙΣΤΩΣΟΥΜΕ ΠΟΥ ΟΦΕΙΛΕΤΑΙ ΑΥΤΗ Η ΕΠΙΤΥΧΙΑ. Της Μαρίας Παναγιώτου

άθε χρόνο το Wallpaper επιλέγει και παρουσιάζει τη δουλειά νέων, ταλαντούχων αρχιτεκτόνων. Φέτος έκανε κάτι διαφορετικό. Ξεχώρισε 19 αρχιτεκτονικά γραφεία από όλο τον κόσμο, από τα οποία ζήτησε να σχεδιάσουν το ιδανικό σπίτι του αύριο. Ανάμεσά τους και οι Divercity. Μια ομάδα νέων αρχιτεκτόνων από την Ελλάδα, που αποτελείται από τους Νικόλα Τραβασάρο, Δήμητρα Καραμπελία, Δημήτρη Τραβασάρο, Χρήστο Δημητρούκα και Χριστίνα Αχτύπη. Για τους σκοπούς του περιοδικού, οι Diversity σχεδίασαν το «Envelope house», μια κατοικία σε σχήμα φακέλου, που μετασχηματίζεται και αναπροσαρμόζεται ανάλογα με τις ανάγκες των ιδιοκτητών. Με γραφεία στην Αθήνα, την Πάτρα και το Λονδίνο, οι Divercity περιλαμβάνουν στο portfolio τους σημαντικά έργα. Ανάμεσά τους είναι ξενοδοχεία, πολυκατοικίες, κατοικίες και διαμερίσματα, η νέα είσοδος του Ιδρύματος ΔΕΣΤΕ στη Νέα Ιωνία, η ανακαίνιση ενός κτιρίου του μοντερνισμού στην Αθήνα που είχε σχεδιάσει ο πολεοδόμος Κωνσταντίνος Δοξιάδης και η μετατροπή του από γραφεία σε κατοικίες. Σε κάποιο από τα ταξίδια του ανάμεσα σε Ιταλία και Κρήτη, εντοπίσαμε τον αρχιτέκτονα Νικόλα Τραβασάρο, με τον οποίο μιλήσαμε για τη δουλειά τους.

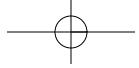
Το γραφείο σας δημιουργήθηκε το 2004. Πώς καταφέρατε σε τόσο σύντομο διάστημα να κερδίσετε αναγνώριση της δουλειάς σας και να έχετε τόσο σημαντικά projects; Σταθμός στην πορεία μας ήταν ένας διαγωνισμός στη θεσσαλονίκη για το Invisible Hotel. Κερδίσαμε το πρώτο βραβείο και αυτό μας άνοιξε το δρόμο για την πρώτη μας δουλειά. Ξεκινήσαμε αρχικά με τη Δήμητρα Καραμπελία και στη συνέχεια στην ομάδα μπήκε ο αδελφός μου Δημήτρης και μετά ο Χρήστος Δημητρούκας και η Χριστίνα Αχτύπη.

Επιλέξατε το όνομα Divercity γιατί φιλοδοξούσατε να κάνετε τη διαφορά στα αρχιτεκτονικά δρώμενα; Το όνομά μας δεν έχει να κάνει με ένα αρχιτεκτονικό μανιφέστο, αλλά περισσότερο με τον τρόπο που βλέπουμε εμείς τη δουλειά μας και τη δομή του γραφείου. Δουλεύουμε περισσότερο σαν μια κολλεκτίβα, μια ομάδα νέων ανθρώπων από διαφορετικό υπόβαθρο σπουδών, με νέες ιδέες και προσεγγίσεις στην αρχιτεκτονική, που συζητάει, ανταλλάσσει απόψεις, χωρίς ξεκάθαρες ιεραρχίες για το ποιος πηγείται στο γραφείο. Έχουμε δουλέψει σε άλλα γραφεία στην Ελλάδα και διαφωνούμε με την παραδοσιακή δομή, όπου υπάρχει ένας αρχιτέκτονας ο οποίος πηγείται, με βοθιθούς οι οποίοι δεν μπορούν να τον αμφισβητήσουν.

Βλέποντας κανείς τα projects σας παρατηρεί ότι δεν είναι αναγνωρίσιμα. Αυτό είναι μέσα στις προθέσεις του γραφείου σας; Είναι το κοινό στοιχείο που τα συνδέει, και εκφράζει και τη φιλοσοφία του γραφείου μας. Τα έργα μας δεν έχουν να κάνουν με τη μορφή και τη φόρμα και δεν μας απασχολεί αν δεν μοιάζουν μεταξύ τους. Αλλιώς κινείται ένα παραδοσιακό κτίσμα στη Σάμο και αλλιώς σε μια προαστιακή περιοχή της Πάτρας. Κάθε έργο για μας είναι η αφορμή για την αφήγηση μιας ιστορίας. Ανάλογα με το concept, η γλώσσα που χρησιμοποιούμε είναι πολύ διαφορετική.

Λειτουργείτε δηλαδή όπως ένας σκνοθέτης; Μας ενδιαφέρει πολύ η ατμόσφαιρα και τα συναισθήματα που βιώνει κάποιος στο χώρο και βλέπουμε τα έργα μας όπως βλέπει ο σκνοθέτης μια ταινία. Προσπαθούμε δηλαδή να κάνουμε τον άνθρωπο που επισκέπτεται ένα κτίριο μας, να μην το βλέπει ως θεατής, αλλά να συμμετέχει σ' αυτό όπως κάποιος ιθοποιός συμμετέχει σ' ένα δρώμενο.

Στην ιστοσελίδα σας σημειώνετε ότι η αρχιτεκτονική θα ξεπεράσει τα παραδοσιακά όρια και θα οδηγηθεί σε υβριδικές καταστάσεις. Πώς διαμορφώνετε η νέα αρχιτεκτονική σκηνή; Στη δε-

Χριστίνα Αχτύνη

Δημήτρης Τραβασάρος

«Τα κτίρια πλέον μπορούν να δανείζονται στοιχεία από τεχνολογίες όπως είναι η αεροναυπηγική και η αυτοκινητοβιομηχανία. Μπορούν, για παράδειγμα, να ανοίγουν και να κλείνουν όπως ένα αυτοκίνητο που ανοίγει ο οροφή του».

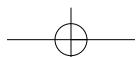
Διπλή κατοικία.

Συγκρότημα διαμερισμάτων.

Κατοικία στο Ψυχικό.

καιεία του 1950-60, με την κυριαρχία του μοντέρνου υπέρχε μια ξεκάθαρη εικόνα, ότι δουλεύουμε στο γραφείο, ζούμε στο σπίτι, με ξεκάθαρους ρόλους στην οικογένεια και στο τι κάνει ο άντρας και η γυναίκα. Και η αρχιτεκτονική του μοντέρνου προσπαθούσε να εκφράσει στα κτίρια πολύ καθαρά τις βεβαιότητες που υπήρχαν στην κοινωνία. Τα πράγματα σήμερα είναι πολύ πιο ρευστά.

Αυτό απλάζει και τον τρόπο που αντιμετωπίζετε την αρχιτεκτονική; Η αρχιτεκτονική σήμερα έχει μιαν απλή πλειδίδραση με συγγενείς τέχνες, για να διευρύνει τα οριά της, για να ανταπέξεψει σε μια κοινωνία που απλάζει συνεχώς. Εμείς όταν ξεκινούμε να σχεδιάζουμε ένα έργο παίρνουμε ερεθίσματα έξω από το χώρο της αρχιτεκτονικής. Έχουμε συνεργαστεί με καλλιτέχνες, με γραφίστες, και συνεχώς πειραματιζόμαστε και δοκιμάζουμε νέα πράγματα.

Θα λέγατε ότι ποια δουλειά σας είναι ένα σχόλιο στο τι γίνεται στον κόσμο; Σε κάποια έργα συμβαίνει αυτό. Για παράδειγμα, η νέα είσοδος του Ιδρύματος ΔΕΣΤΕ αμφισβητεί τη σχέση θεατή εκθέματος και ο θεατής γίνεται έκθεμα. Μιλώντας με καλλιτέχνες και παρακολουθώντας πώς στίνεται μια έκθεση, είδαμε ότι τα έργα ταξιδεύουν σε μεγάλα κιβώτια από έναν εκθεσιακό χώρο σε έναν άλλο. Έτσι, τοποθετήσαμε ένα κιβώτιο μεταφοράς έργων τέχνης στο κατώφλι του κτιρίου, που γίνεται αντιληπτό το ίδιο ως κιβώτιο της τέχνης. Το κιβώτιο ξεφεύγει από την κλίμακα του αντικειμένου και μετατρέπεται σε ένα χώρο-πέρασμα για τον επισκέπτη. Στη θέση του εκθέματος βρίσκεται ο θεατής.

Έχετε δεκτεί επιρροές από σημαντικούς αρχιτέκτονες; Ένας αρχιτέκτονας που μας έχει επηρεάσει είναι ο Zaha Hadid. Απλά το έργο μας έχουν επηρεάσει βαθειά άνθρωποι έξω από το χώρο της αρχιτεκτονικής. Όπως ο Xosé Sáenz de Oiza, ο οποίος σχεδιάζει ρούχα που κινούνται και μετασχηματίζονται. Το Envelope house που προτείναμε στο Wallpaper έχει να κάνει μ' αυτή την ιδέα του Τσαλαγιάν. Δηλαδή σχεδιάζαμε χώρους ρευστούς, που μετασχηματίζονται. Ένας χώρος μπορεί να πειτουργεί σαν κρεβατοκάμαρα και κάποια στιγμή να γίνεται καθιστικό π μπανί.

Αυτό είναι για σας το ιδανικό σπίτι του αύριο; Δεν υπάρχει ξεκάθαρη απάντηση στο ερώτημα, γιατί σήμερα υπάρχουν πολλά lifestyle και πολύ διαφορετικές ανάγκες. Ένα κομμάτι της κατοίκησης που αφορά τη δική μας δουλειά έχει να κάνει με αυτό που ονομάζουμε αστικούς νομάδες. Ανθρώπους που ταξιδεύουν πολύ και χρησιμοποιούν το σπίτι όχι τόσο σαν εστία της οικογένειας, απλά σαν έναν τόπο όπου πάνε και επαναφορτίζουν τις μπαταρίες τους. Ένα τέτοιο σπίτι είναι το Envelope house.

Διάβασα ότι είστε επηρεασμένοι από τον κομίστα Ενκί Μπιλάν. Με ποιο τρόπο σας εμπνέει η δουλειά του; Η άποψή του για το μέλλον μάς έχει επηρεάσει πολύ. Τα κτίρια στις πόλεις που σχεδιάζει μοιάζουν να έχουν πατιώσει και μέσα σ' αυτά να γίνονται σημαντικές τεχνολογικές αναπτύξεις. Το ίδιο βλέπουμε και στην ταινία Blade Runner, με μια πόλη που θα μπορούσε να είναι μια πόλη του σήμερα. Όμως έχει μια πολύ προχωρημένη τεχνολογική εξέλιξη, που καταλαβαίνεις ότι είναι μια πόλη από το μέλλον. Αυτές τις αιμόσφαιρες που μπορεί να δανειστούμε έχω από το χώρο της αρχιτεκτονικής, μας ενδιαφέρει να τις μεταφέρουμε στη δουλειά μας.

Κάνατε μια διάλεξη στην Αθήνα με θέμα αρχιτεκτονική και φως. Το φως τι ρόλο παίζει στη δουλειά σας; Έχουμε την άποψη ότι η νύχτα είναι κάτι πολύ διαφορετικό από την ημέρα όσον αφορά τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνεται κανείς τα πράγματα, όπως στις ταινίες του γαλλικού κινηματογράφου της δεκαετίας του '60. Ο

Ξενοδοχείο Grace Σαντορίνης.

τεχνητό φως σ' αυτά, ώστε να απλαζούν εντελώς τη μορφή τους την ημέρα και τη νύχτα.

Η πράσινη αρχιτεκτονική πόσο έχει επηρεάσει τα έργα σας; Η έννοια της αειφόρου ανάπτυξης δεν έχει να κάνει μόνο με πράσινες όψεις και συστήματα με φωτοβολταϊκά. Στο Λονδίνο έχει ανοίξει ένα εστιατόριο που χρησιμοποιεί σαν πρώτες ύπερ υπηκό που βρίσκονται στον δακτύλιο του Λονδίνου. Έτσι και εμείς, όταν πάμε να δημιουργήσουμε ένα έργο σε ένα απομακρυσμένο νησί, προσπαθούμε να το κτίσουμε με τα υπηκά και τους ανθρώπους της περιοχής. Αυτό σημαίνει λιγότερες μεταφορές υπηκών και ανθρώπων από άλλους τόπους. Κάτι άλλο που κάνουμε, προσπαθούμε να σχεδιάζουμε στην Ελλάδα κτίρια με διαμπερές χώρους, ώστε να έχουμε διαμπερή αερισμό και φωτισμό.

Τα νέα υπηκά και οι τεχνολογίες οδηγούν την αρχιτεκτονική σε μια επανάσταση; Η αρχιτεκτονική άρχισε να ξεφεύγει από τα παραδοσιακά της όρια και η νέα ματιά στα πράγματα οδηγεί σε μια νέα επανάσταση. Ο Λε Κορμπουζί πριν από εκατό χρόνια είπε την αρχή του μπετόν: ότι πρώτα φτιάχνω ένα σκελετό και μετά έρχομαι και τον γεμίζω με διάφορα πράγματα για να οργανώσω τους χώρους. Εκατό χρόνια μετά, νομίζω ότι η αρχιτεκτονική θα πρέπει να ασχοληθεί με το πώς θα μπορούσε το ίδιο το κέλυφος του σπιτιού να είναι η στατική του μορφή. Δηλαδή δεν χρειάζεται να κάνεις ένα σκελετό και να τον ντύνεις. Τα κτίρια πλέον να δανείζονται στοιχεία από τεχνολογίες όπως είναι η αεροναυπηγική και η αυτοκινητοβιομηχανία και να έχουν πιο πολύ κιναίσθηση μέσα τους. Τα σπίτια μπορούν να ανοίγουν και να κλείνουν όπως ένα αυτοκίνητο που ανοίγει η οροφή του. ●